

ชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

สถานที่ตั้งชุมชน หมู่ที่ 3 บ้านใหม่คลองอ้งวะ ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนที่มีการอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองในชุมชน

พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีการอนุรักษ์ในชุมชน

ได้แก่ พริกกะเหรี่ยง ข้าวไร่พื้นเมือง ฟักทอง แตงกวา ถั่วพริ้ว ข้าวโพด และเผือก

พริกกะเหรี่ยง

ข้าวไร่พันธุ์ปี่ป่อง

พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีการอนุรักษ์ในชุมชน

ข้าวไร่พันธุ์ปือบองพ้าย

ข้าวไร่พันธุ์ปือกัยคู้

ฟักทองน้ำเต้า

ฟักทองคอยาว

แตงกวาเหลือง

ถั่วอีโต้แดง

พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีการอนุรักษ์ในชุมชน

ข้าวโพดกะเหรี่ยง

เผือกคูไ้

ประวัติชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

ชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงโป ชุมชนตั้งอยู่ในตำบลแก่นมะกรูด ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่ามีกำเนิดมาแต่เมื่อใด ส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดตาก และจังหวัดกาญจนบุรี จากการบอกเล่าสืบทอดกันมาตามลำดับ ทำให้ทราบว่าชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงแต่ดั้งเดิมตั้งรกรากบริเวณลำห้วยขาแข้งเมื่อ ประมาณ 150 ปีก่อน โดยตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยทำกินเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 30 – 50 หลังคาเรือน ต่อมาได้จัดเป็นหมู่บ้านได้เป็น 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านกริ่งไกร หมู่บ้านอุเสีอร้อง หมู่บ้านหนองซิด หมู่บ้านหนองบอน หมู่บ้านทิ้งผู้กู หมู่บ้านโค้งล่องโพง และหมู่บ้านโค้งล่องตา

ต่อมาชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละหลายครอบครัวได้อพยพมารวมกันอยู่ที่เป็งคร้วทำ หนองม้า ประมาณ 70 หลังคาเรือน อีกกลุ่มหนึ่งประมาณ 15 ครอบครัวอพยพเข้ามาอยู่ทำกินบริเวณบ้านวากลีกลา หรือบ้านใหม่คลองอ้งวะในปัจจุบัน ในสมัยนั้นยังไม่มีผู้ใหญ่บ้านจึงอาศัยผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้ใหญ่บ้านตั้งนี้คือ นายย่องโย มดแดง นายกุแหละ มดแดง นายตองโผ่ มดแดง นายคู้สอง มดแดง และนายเซอโผ่ มดแดง ตามลำดับ

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ตั้งของชุมชน เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ อยู่ในบริเวณหุบเขา ที่อุดมไปด้วยป่าไม้และสัตว์ป่าที่ชุกชุม ในฤดูฝนมีฝนตกชุก แต่น้ำฝนที่ตกลงมาจะไหลผ่านไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีความต่างระดับของพื้นที่มาก มีลำธารซึ่งมีน้ำไหลตลอดปี 1 สาย ได้แก่ ห้วยแม่ดิน้อย ซึ่งไหลผ่านไปทางทิศตะวันตกสมทบกับห้วยขาแข้งบริเวณเขาบันได ซึ่งอยู่ในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง มรดกโลก

ลักษณะภูมิอากาศ

บ้านใหม่คลองอ้งวะมีสภาพอากาศค่อนข้างเย็นเกือบตลอดปี มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว มีฝนตกชุกตลอดปี และมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 24 องศาเซลเซียส

สภาพสังคม และวัฒนธรรม

เนื่องจากประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงสาขาโปเหมือนกัน ทุกหมู่บ้าน ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นเวลานาน นับถือศาสนาพุทธ มีภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ เป็นเอกลักษณ์ประจำเผ่าเป็นของตนเอง ดังนั้น สภาพของความเป็นอยู่จึงไม่มีความแตกต่างกัน ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นไปในลักษณะเครือญาติแบบสังคมชนบททั่ว ๆ ไป ประชาชนมีความรักถิ่นฐาน ไม่นิยมเดินทางออกไปทำงานนอกหมู่บ้าน ประเพณีที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ประเพณีไหว้เจดีย์ ประเพณีตีมน้ำสุก ประเพณีทำบุญต่ออายุต้นไม้ (ต้นโพธิ์และต้นไทร)

ผู้นำในชุมชน และผู้นำกลุ่มอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองในชุมชน

นายบุญช่วย น้ำพุ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 บ้านใหม่คลองอ้งวะ

นายวันนพ ชาวสุข นายจั่วคว่า อีมาด

สภาพปัจจุบัน

มีประชากรจำนวน 158 ครัวเรือน ประชากรประมาณ 635 คน

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านใต้

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านอีมาด-อีทราย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านคลองเสลา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเจ้าวัด และตำบลคอกควาย

อาชีพของชาวบ้าน

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ ทำไร่ อาทิ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ทำสวน รับจ้างทั่วไป และเลี้ยงสัตว์

ภาพกิจกรรมการสำรวจชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

คณะสำรวจ สอบถามข้อมูลชุมชน
จากนายอภิสิทธิ์ ศรีรินทร์
เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิปิดทองหลังพระ
ตำบลแก่นมะกรูด

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านใหม่คลองอ้งวะ

คณะสำรวจลงพื้นที่
สอบถามข้อมูลในแปลงของตัวแทนเกษตรกร
ในชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

คณะสำรวจลงพื้นที่
สอบถามข้อมูลในแปลงของตัวแทนเกษตรกร
ในชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

ภาพกิจกรรมการสำรวจชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

คณะสำรวจลงพื้นที่
สอบถามข้อมูลในแปลงของตัวแทนเกษตรกร
ในชุมชนบ้านใหม่คลองอ้งวะ

นางสาววาสนา มั่งคั่ง
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
มอบของที่ระลึกให้กับตัวแทนชาวบ้านในชุมชน

คณะสำรวจ
สอบถามข้อมูลเส้นทางไปบ้านใหม่คลองอ้งวะ
จากเจ้าหน้าที่สถานีควบคุมไฟฟ้าบ้านไร่

คณะสำรวจ
ได้รับการประสานงานเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ ตำบลแก่นมะกรูด